

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap v. Geslacht- en Wapenkunde.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

No. 8

LXIVE JAARGANG

AUGUSTUS 1947

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Jhr. H. van de Poll en W. C. J. J. Baron van Voorst of Voorst, respectievelijk sedert 1929 en 1930 gewoon lid aan het Genootschap.

Adreswijzigingen:

A. BOERÉ	's-Graveland. „Westerveld”.
TH. VAN HECKING COLENBRANDER	Usquert (Gr.). Warfummerweg 232.
VAN SOMEREN GREVE	Wassenaar. Bloemcampaan 24.
DR. L. H. N. F. M. BOSCH RIDDER VAN ROSENTHAL	Rhenen (U.). Heerenstraat 69, „Bella Vista”.
R. C. J. M. SCHAEPMAN	Scheveningen. Kapelplein 1.
C. SCHOTTE	Arnhem. Amsterdamscheweg 122.
DR. DR. F. VAN REIGERSBERG VERSLUYS	Tanger, Maroc. Apartado 197.

Collectie Gunderman.

In Mei 1947 schonk ons Medelid de Heer A. K. P. Gunderman te Amsterdam aan ons Genootschap een zeer rijke verzameling gegevens in handschrift omtrent *Veenendaalsche geslachten*. Deze collectie bevat berichten omtrent Veenendalers

- 1) met een geslachtsnaam: ongeveer 1400 genealogieën en genealogische fragmenten, alfabetisch gerangschikt naar den *achternaam*;
- 2) met een geslachtsnaam, alfabetisch gerangschikt naar den *voornaam*. In deze rubriek vindt men telkens gegevens over één persoon.
- 3) zonder geslachtsnaam, alfabetisch gerangschikt naar den *vadersnaam* alias het *patronymicum*. In deze rubriek vindt men telkens een gezin bij één (een ouderpaar met zijn kinderen, dus telkens twee generaties). De gezinnen zijn in chronologische volgorde opgenomen.
- 4) zonder geslachtsnaam (met *vadersnaam*), alfabetisch gerangschikt naar den *voornaam* (en onder elken *voornaam* de *vadersnamen* alfabetisch).

Zowel van de Veenendalers met geslachtsnaam (groep 1 en 2) als van die met patronymen (groep 3 en 4) bevat de collectie dus een „dubbele boekhouding”.

De gegevens zijn ontleend aan de doop-, trouw- en begravingregisters van Veenendaal, welke ten Rijksarchief in Utrecht berusten, en beginnen in 1675. In aansluiting aan deze kerkregisters heeft de Heer Gunderman ook den Veenen-

daalschen Burgerlijken Stand bewerkt en wel tot 1835, want op dat tijdstip had langzamerhand iedereen een familienaam. Onnoodig erop te wijzen, dat in den ouden tijd sommige ouders bij de doopen van hun onderscheiden kinderen afwisselend met een familienaam of met een patronym werden ingeschreven. Dat de Heer Gunderman erin is geslaagd, in vele gevallen den lateren geslachtsnaam vast te stellen voor hen, die oorspronkelijk een patronym voerden, mag dezen onvermoeiden onderzoeker als een groote verdienste worden aangerekend.

Het gebied van het tegenwoordige Veenendaal was oudtijds veengrond en behoorde onder Rhenen; vandaar, dat men de plaats ook wel als Rheensche- of Rinscheveen vindt aangeduid. In 1549 verwiert de Antwerpsche burgemeester Guilbert van Schoonebeecke van Keizer Karel V 300 morgen veengrond, gelegen bij den Emmikhuizerberg. Tevens kreeg hij verlof voor het graven van de „Schoonderbeeksche gruit” voor den afvoer van turf en water van de Veenloo naar de Luntersche beek. Een driehonderdtal Vlamingen kwam met hem mee, waarvan een deel zich blijvend in deze streek vestigde¹⁾. Het Vlaamsche element in de Veenendaalsche bevolking is nog nawijsbaar in dialect, zeden, gewoonten en namen (van Aalst, Boonsaaijer, de Fluyter, de Glimmer, van Iperen, de Klouwer etc.).

Ook van dichterbij kwamen immigranten het zielental versterken, getuigen familienamen als: Achterberg, van Amerongen, van Asperen, van Bommel, van Bennekom, van Doueward, van Ellekom, van Lienden etc.

De overgrote meerderheid der Veenendalers was Ned.-Hervormd, de weinige Roomsche-Katholieken parochieerden te Scherpenzeel.

De door den Heer Gunderman opgenomen data zijn die van *doop*, *huwelijksafkondiging* en *begraven*; pas na de invoering van den Burgerlijken Stand in 1811 kon *geboorte*, *huwelijk* en *overlijden* worden opgegeven. Indien niet anders is vermeld, heeft een en ander zich te *Veenendaal* afgespeeld. Waar in deze handschriften een jaartal zonder maand en dag voorkomt, is het een „geschat” jaar. Verminkte namen heeft de Heer Gunderman zooveel mogelijk verbeterd.

De wnd.-Secretaris Jhr. H. Trip heeft reeds bij het in ontvangst nemen van deze belangwekkende verzameling uitdrukking gegeven aan de groote erkentelijkheid van het Bestuur jegens den zeer geachten Gever. De Heer Gunderman moge zich ook overtuigd houden, tal van Leden, die in vervolg van tijd deze waardevolle gegevens zullen raadplegen, ten zeerste aan zich te hebben verplicht.

Willen allen, die in andere dan bovengenoemde bronnen gegevens omtrent Veenendalers hebben of aantreffen, deze mededeelen aan den Heer A. K. P. Gunderman, Tolstraat 41, Amsterdam-Zuid?

¹⁾ T. C. Hootsen, *Uit de Geschiedenis van Veenendaal als Veenkolonie in vroegere eeuwen*, in *Bijdr. en Meded. Gelre*, XXIII, 1920, p. 6.